

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Transporta un tūrisma komiteja

PAGaidu
2006/0196(COD)

12.3.2007

*****I**

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Direktīvu 97/67/EK attiecībā uz Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus pilnīgu izveidi
(COM(2006)0594 – C6-0354/2006 – 2006/0196(COD))

Transporta un tūrisma komiteja

Referents: *Markus Ferber*

Zmantoto apzīmējumu skaidrojums

- * Apspriežu procedūra
nodoto balsu vairākums
- **I Sadarbības procedūra (pirmais lasījums)
nodoto balsu vairākums
- **II Sadarbības procedūra (otrais lasījums)
*nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju
Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo
nostāju*
- *** Piekrišanas procedūra
*Parlamenta deputātu vairākums, izņemot gadījumus, kas minēti
EK līguma 105., 107., 161. un 300. pantā un ES līguma 7. pantā*
- ***I Koplēmuma procedūra (pirmais lasījums)
nodoto balsu vairākums
- ***II Koplēmuma procedūra (otrais lasījums)
*nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju
Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo
nostāju*
- ***III Koplēmuma procedūra (trešais lasījums)
nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopīgo projektu

(Norādīto procedūru izvēlas atkarībā no Komisijas ierosinātā juridiskā pamata)

Grozījumi normatīvā tekstā

Parlamenta grozījumos izmaiņas ir **treknā slīprakstā**. Teksts *parastā slīprakstā* tehniskajiem dienestiem norāda tās normatīvā teksta daļas, kurās ir ierosināti labojumi galīgajam teksta variantam (piemēram, nepārprotami kļūdainas teksta daļas vai to izlaidumi kādā no valodām). Šie labojumu ierosinājumi jāapstiprina attiecīgajiem tehniskajiem dienestiem.

SATURS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS	5
PASKAIDROJUMS	19

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Direktīvu 97/67/EK attiecībā uz Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus pilnīgu izveidi (COM(2006)0594 – C6-0354/2006 – 2006/0196(COD))

(Koplēmuma procedūra, pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2006)0594)¹,
 - ņemot vērā EK līguma 251. panta 2. punktu un 47. panta 2. punktu, 55. pantu un 95. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam iesniedz priekšlikumu (C6-0354/2006),
 - ņemot vērā Reglamenta 51. pantu,
 - ņemot vērā Transporta un tūrisma komitejas ziņojumu, kā arī Ekonomikas un monetārās komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas, Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas un Reģionu komitejas atzinumus (A6-0000/2007);
1. apstiprina grozīto Komisijas priekšlikumu;
 2. prasa Komisijai vēlreiz ar to apsprieties, ja tā ir paredzējusi būtiski grozīt šo priekšlikumu vai to aizstāt ar citu tekstu;
 3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai.

Komisijas ierosinātais teksts

Parlamenta izdarītie grozījumi

Grozījums Nr. 1 14. apsvērumš

(14) Līdzāspastāvošo sakaru tirgu attīstība ir atšķirīgi iespaidojusi dažādus Kopienas reģionus un iedzīvotāju grupas, un pasta pakalpojumu izmantošanu. Teritoriālā un sociālā kohēzija būtu jāuztur, un ņemot vērā, ka, piemērojot Direktīvā 97/67/EK paredzēto elastīgumu, dalībvalstis var pielāgot atsevišķus konkrētu pakalpojumu elementus atbilstīgi vietējam pieprasījumam, ir lietderīgi pilnīgi saglabāt

(14) Līdzāspastāvošo sakaru tirgu attīstība ir atšķirīgi iespaidojusi dažādus Kopienas reģionus un iedzīvotāju grupas, un pasta pakalpojumu izmantošanu. Teritoriālā un sociālā kohēzija būtu jāuztur, un ņemot vērā, ka, piemērojot Direktīvā 97/67/EK paredzēto elastīgumu, dalībvalstis var pielāgot atsevišķus konkrētu pakalpojumu elementus atbilstīgi vietējam pieprasījumam, ir lietderīgi pilnīgi saglabāt

¹ OV vēl nav publicēts.

minētajā Direktīvā paredzētos vispārējos pakalpojumus un ar tiem saistītās kvalitātes prasības. Lai nodrošinātu, ka tirgus atvēršana turpina nākt par labu visiem lietotājiem un jo īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, dalībvalstīm ir jāuzrauga un jāpārtrauga tirgus attīstība. Dalībvalstīm pienācīgi jāīsteno Direktīvā paredzētie regulatīvie pasākumi, lai nodrošinātu, ka pasta pakalpojumu pieejamība turpina atbilst lietotāju vajadzībām, tostarp pēc vajadzības nodrošinot vienā piekļuves vietā pieejamu pakalpojumu minimumu.

minētajā Direktīvā paredzētos vispārējos pakalpojumus un ar tiem saistītās kvalitātes prasības. **Precizitātes nodrošināšanai ir lietderīgi apstiprināt, ka vispārējam pakalpojumam patiešām vismaz jāgarantē pakalpojuma sniegšana par vienas vienības tarifu.** Lai nodrošinātu, ka tirgus atvēršana turpina nākt par labu visiem lietotājiem un jo īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, dalībvalstīm ir jāuzrauga un jāpārtrauga tirgus attīstība. Dalībvalstīm pienācīgi jāīsteno Direktīvā paredzētie regulatīvie pasākumi, lai nodrošinātu, ka pasta pakalpojumu pieejamība turpina atbilst lietotāju vajadzībām, tostarp pēc vajadzības nodrošinot vienā piekļuves vietā pieejamu pakalpojumu minimumu.

Pamatojums

Vispārējais pakalpojums attiecībā uz atsevišķiem sūtījumiem arī turpmāk jāattīsta kā patērētāju aizsardzības instruments. Pasta nosūtītajiem lielos apjomos nav vajadzīga aizsardzība ar vispārēja pakalpojuma starpniecību; Liela apjoma sūtījumu pārvadāšana konkurences apstākļos var notikt atbilstoši pieprasījumam.

Grozījums Nr. 2 18. apsvērums

(18) Var gadīties, ka atsevišķām dalībvalstīm joprojām vajadzēs rast ārēju finansējumu, lai segtu vispārējo pakalpojumu atlikušās tīrās izmaksas. Tādēļ ir lietderīgi precīzi noskaidrot, kādas alternatīvas ir pieejamas, lai nodrošinātu vispārējo pakalpojumu finansējumu, ciktāl tas ir vajadzīgs un pienācīgi pamatots, vienlaikus ļaujot dalībvalstīm izvēlēties piemērotāko finansēšanas mehānismu. **Pieejamās alternatīvas ļauj izmantot valsts iepirkuma procedūras,** kā arī valsts kompensācijas un pārredzama izmaksu sadalījumu pakalpojumu sniedzēju un/vai lietotāju starpā ar iemaksām kompensāciju fondos **visos gadījumos, kad** vispārējo pakalpojumu sniedzēju saistību izpilde ir

(18) Var gadīties, ka atsevišķām dalībvalstīm joprojām vajadzēs rast ārēju finansējumu, lai segtu vispārējo pakalpojumu atlikušās tīrās izmaksas. Tādēļ ir lietderīgi precīzi noskaidrot, kādas alternatīvas ir pieejamas, lai nodrošinātu vispārējo pakalpojumu finansējumu, ciktāl tas ir vajadzīgs un pienācīgi pamatots, vienlaikus ļaujot dalībvalstīm izvēlēties piemērotāko finansēšanas mehānismu. **Visos gadījumos, kad** vispārējo pakalpojumu sniedzēju saistību izpilde ir saistīta ar vispārējo pakalpojumu tīrajām izmaksām un ar izraudzītajiem uzņēmumiem uzliktu negodīgu finansiālo apgrūtinājumu, **un neviens uzņēmums nav piekritis sniegt pakalpojumu, nesāņemot**

saistīta ar vispārējo pakalpojumu tīrajām izmaksām un ar izraudzītajiem uzņēmumiem uzliktu negodīgu finansiālo apgrūtinājumu. Dalībvalstis var izmantot citus finansēšanas līdzekļus, ko atļauj Kopienas tiesību akti, **piemēram, pieņemt lēmumu, ka peļņa, ko dod citas vispārējo pakalpojumu sniedzēju darbības, kuras neietilpst vispārējo pakalpojumu darbības jomā, pilnībā vai daļēji jānovirza, lai finansētu vispārējo pakalpojumu tīrās izmaksas**, ja tās atbilst šai direktīvai.

kompensāciju, dalībvalstis piemēro valsts iepirkuma procedūru, lai izraudzītos uzņēmumu pakalpojuma sniegšanai, saņemot par to kompensāciju.

Finansējuma alternatīvas aptver valsts kompensācijas un **pārredzamu** izmaksu sadalījumu pakalpojumu sniedzēju un/vai lietotāju starpā ar iemaksām kompensāciju fondos. Dalībvalstis var izmantot citus finansēšanas līdzekļus, ko atļauj Kopienas tiesību akti, ja tie atbilst šai direktīvai.

Grozījums Nr. 3 21. apsvēruma

(21) Ir jāatļauj dalībvalstīm piešķirt atļaujas un individuālas licences pamatoti un proporcionāli paredzētajam mērķim. Tomēr, kā uzsvērts trešajā ziņojumā par Direktīvas 97/67/EK piemērošanu, šķiet, ka nolūkā mazināt nepamatotus pakalpojumu nodrošinājuma traucēkļus iekšējā tirgū ir vajadzīga piemērojamo nosacījumu turpmāka saskaņošana. Šajā kontekstā dalībvalstis var, **piemēram, ļaut uzņēmumiem izvēlēties vai nu uzņemties pienākumu sniegt kādu pakalpojumu, vai arī veikt finansiālu ieguldījumu, lai segtu izmaksas par šo pakalpojumu, ko sniedz cits uzņēmums, bet vairs nav vienlaicīgi pieļaujama prasība piedalīties izmaksu sadales mehānismos un prasība pildīt vispārējo pakalpojumu vai kvalitātes saistības, kas paredzētas, lai kalpotu vienam un tam pašam mērķim.** Tāpat ir lietderīgi paskaidrot, ka daži atļauju un licenču piešķiršanas noteikumi nav attiecināmi uz izraudzītiem vispārējo pakalpojumu sniedzējiem.

(21) Ir jāatļauj dalībvalstīm piešķirt atļaujas un individuālas licences pamatoti un proporcionāli paredzētajam mērķim. Tomēr, kā uzsvērts trešajā ziņojumā par Direktīvas 97/67/EK piemērošanu, šķiet, ka nolūkā mazināt nepamatotus pakalpojumu nodrošinājuma traucēkļus iekšējā tirgū ir vajadzīga piemērojamo nosacījumu turpmāka saskaņošana. Šajā kontekstā dalībvalstis var **turpināt piešķirt licences attiecībā uz vispārēju pakalpojumu saistībām, ja viens uzņēmums ir izraudzīts par vispārēja pakalpojumu sniedzēju. Attiecībā uz uzņēmumiem, kas nav vispārēju pakalpojumu sniedzēji, dalībvalstīm jāļauj vienīgi uzlikt pienākumu veikt ieguldījumu kompensāciju fondā. Šiem uzņēmumiem jānodrošina iespēja sniegt vispārēju pakalpojumu tā vietā, lai veiktu finansiālu ieguldījumu.** Tāpat ir lietderīgi paskaidrot, ka daži atļauju un licenču piešķiršanas noteikumi nav attiecināmi uz izraudzītiem vispārējo pakalpojumu sniedzējiem.

Grozījums Nr. 4

22. apsvēruma

(22) Apstākļos, kad vispārējo pakalpojumu nozarē pakalpojumus sniedz vairāki pasta uzņēmumi, ir lietderīgi prasīt, lai visas dalībvalstis novērtētu, vai nolūkā sekmēt efektīvu konkurenci un/vai aizsargāt lietotājus un patērētājus, nodrošinot pasta pakalpojumu kopējo kvalitāti, atsevišķi pasta infrastruktūras elementi vai atsevišķi pakalpojumi, ko parasti nodrošina vispārējo pakalpojumu sniedzēji, būtu jādara pieejami citiem operatoriem, kas sniedz līdzīgus pakalpojumus. Ņemot vērā, ka šo elementu un pakalpojumu tiesiskais statuss un tirgus situācija dalībvalstīs atšķiras, ir lietderīgi prasīt, lai dalībvalstis vienīgi pieņem informētus lēmumus par vajadzību pēc regulatīviem instrumentiem un par to apjomu un izvēli, tostarp atbilstīgos gadījumos par izmaksu sadalīšanu. Šis noteikums neskar dalībvalstu tiesības pieņemt pasākumus, lai nodrošinātu piekļuvi valsts pasta infrastruktūras tīklam, ievērojot pārredzamības un nediskriminācijas principu.

(22) Apstākļos, kad vispārējo pakalpojumu nozarē pakalpojumus sniedz vairāki pasta uzņēmumi, ir lietderīgi prasīt, lai visas dalībvalstis novērtētu, vai nolūkā sekmēt efektīvu konkurenci un/vai aizsargāt lietotājus un patērētājus, nodrošinot pasta pakalpojumu kopējo kvalitāti, atsevišķi pasta infrastruktūras elementi vai atsevišķi pakalpojumi, ko parasti nodrošina vispārējo pakalpojumu sniedzēji, būtu jādara pieejami citiem operatoriem, kas sniedz līdzīgus pakalpojumus. ***Ja ir vairāki vispārēju pakalpojumu sniedzēji ar reģionāliem pasta iestāžu tīkliem, dalībvalstīm jānovērtē un, ja tas nepieciešams, jānodrošina to iespēja savstarpēji sadarboties, lai novērstu šķēršļus ātram pasta sūtījumu transportam.*** Ņemot vērā, ka šo elementu un pakalpojumu tiesiskais statuss un tirgus situācija dalībvalstīs atšķiras, ir lietderīgi prasīt, lai dalībvalstis vienīgi pieņem informētus lēmumus par vajadzību pēc regulatīviem instrumentiem un par to apjomu un izvēli, tostarp atbilstīgos gadījumos par izmaksu sadalīšanu. Šis noteikums neskar dalībvalstu tiesības pieņemt pasākumus, lai nodrošinātu piekļuvi valsts pasta infrastruktūras tīklam, ievērojot pārredzamības un nediskriminācijas principu.

Pamatojums

Dalībvalstis saskaņā ar 4. pantu savas teritorijas dažādās daļās var noteikt dažādus vispārēju pakalpojumu sniedzējus. Nepietiekama dažādu pasta tīklu iespēja savstarpēji sadarboties attiecīgā dalībvalstī kopumā varētu traucēt vispārēju pakalpojumu sniegšanu. Ja vispārēja pakalpojuma sniedzēji, kuriem ir dažādi tīkli, nevar vienoties par savstarpēju sadarbošanos, dalībvalstīm jāpieņem vajadzīgie noteikumi.

Grozījums Nr. 5 25. apsvēruma

(25) Ņemot vērā katras valsts īpatnības, kas nosaka vadošo vispārējo pakalpojumu

svītrots

sniedzēju darbības nosacījumu regulējumu brīvas konkurences apstākļos, ir lietderīgi ļaut dalībvalstīm brīvi lemt par šķērssubsīdiju labāko pārraudzības veidu.

Pamatojums

Ja šķērssubsīdiju pārraudzību veiktu dalībvalstis, tas būtu pretrunā ar EK līguma ieviesto sistēmu, saskaņā ar kuru šis uzdevums ir Komisijas kompetencē.

Grozījums Nr. 6
26. apsvērums

(26) Pārejas periodā uz konkurenci pilnīgi atvērtu tirgu ir lietderīgi atstāt spēkā prasību, kas paredz, ka dalībvalstis liek vispārējo pakalpojumu sniedzējiem turpināt nošķirtu un pārredzamu grāmatvedības uzskaiti, to pēc vajadzības pielāgojot. Šai prasībai jāļauj valsts regulatīvajām iestādēm, konkurences iestādēm un Komisijai iegūt vajadzīgo informāciju, lai līdz efektīvas konkurences ieviešanai pieņemtu ar vispārējiem pakalpojumiem saistītus lēmumus un uzraudzītu godīgu tirgus nosacījumu ievērošanu. Sadarbībai valsts regulatīvo iestāžu starpā, turpinot izstrādāt kritērijus un pamatnostādnes šajā jomā, būtu jāsekmē šo noteikumu saskaņota piemērošana.

Pārejas periodā uz konkurenci pilnīgi atvērtu tirgu ***un lai nodrošinātu, ka šķērssubsīdijas no vispārējiem pakalpojumiem uz citiem pakalpojumiem nelabvēlīgi neietekmētu pēdējo konkurences priekšrocības,*** ir lietderīgi atstāt spēkā prasību, kas paredz, ka dalībvalstis liek vispārējo pakalpojumu sniedzējiem turpināt nošķirtu un pārredzamu grāmatvedības uzskaiti, to pēc vajadzības pielāgojot. Šai prasībai jāļauj valsts regulatīvajām iestādēm, konkurences iestādēm un Komisijai iegūt vajadzīgo informāciju, lai līdz efektīvas konkurences ieviešanai pieņemtu ar vispārējiem pakalpojumiem saistītus lēmumus un uzraudzītu godīgu tirgus nosacījumu ievērošanu. Sadarbībai valsts regulatīvo iestāžu starpā, turpinot izstrādāt kritērijus un pamatnostādnes šajā jomā, būtu jāsekmē šo noteikumu saskaņota piemērošana.

Pamatojums

Atsevišķai grāmatvedībai (14. pants) ir galvenā nozīme tirgus darbībā. Jānodrošina kopīgo izmaksu ieņēmumu atbilstoši izdevumiem, lai, ieņēmumojot izdevumus pie vispārējiem pakalpojumiem, mākslīgi netiktu samazinātas to pakalpojumu izmaksas, kas nav vispārējie pakalpojumi.

Grozījums Nr. 7

26.a apsvēruma (jauns)

(26.a) Lai uzlabotu juridisko noteiktību un veicinātu visu pasta operatoru lēmumu pieņemšanu par labu ieguldījumu izdarīšanai, Komisijai jāizdod pamatnostādnes par konkurences noteikumu piemērošanu pasta nozarē interpretējoša paziņojumā formā vai izmantojot citus līdzekļus, tostarp pamatnostādnes par izmaksu sadales principiem, kas noteikti 14. panta 3. punktā.

Pamatojums

Attiecībā uz pasta pakalpojumu tirgu nav nepārprotamas vajadzības, lai Komisija sniegtu norādījumus par konkurences noteikumu un valsts atbalsta interpretēšanu.

Grozījums Nr. 8

- 1. panta 2.a punkts (jauns)
- 3. panta 1. punkts (Direktīva 97/67/EK)

(2.a) 3. panta 1. punktu aizstāj ar šādu tekstu:

"1. Dalībvalstis nodrošina, ka lietotāji izmanto tiesības saņemt vispārējus pakalpojumus, tostarp noteiktas kvalitātes pasta pakalpojumu nepārtrauktu sniegšanu visā tās teritorijā par visiem lietotājiem pieejamām cenām.

Vispārējs pakalpojums attiecas vismaz uz pasta pakalpojumiem, ko sniedz par vienas vienības tarifu."

Pamatojums

Vispārējais pakalpojums sūtījumiem arī turpmāk jāattīsta kā patērētāju aizsardzības instruments. Pasta nosūtītajiem lielos apjomos nav vajadzīga aizsardzība ar vispārēja pakalpojuma starpniecību; Liela apjoma sūtījumu pārvadāšana konkurences apstākļos var notikt atbilstoši pieprasījumam.

Grozījums Nr. 9

- 1. panta 4. punkts
- 4. panta 2. punkts (Direktīva 97/67/EK)

2. Dalībvalstis var nolemt izraudzīties vienu vai vairākus uzņēmumus, kas kā vispārējo pakalpojumu sniedzēji darbojas visā valsts teritorijā vai tās daļā un nodrošina dažādus vispārējo pakalpojumu elementus. To darot, tās saskaņā ar Kopienas tiesībām nosaka šo uzņēmumu pienākumus un tiesības un šos pienākumus un tiesības publisko. Dalībvalstis jo īpaši veic pasākumus, lai nodrošinātu to, ka vispārējos pakalpojumus uzņēmumiem uztic, piemērojot nosacījumus, kuru pamatā ir objektivitātes, nediskriminācijas, proporcionalitātes un vismazāko tirgus darbības traucējumu princips, un lai nodrošinātu, ka uzņēmumu izraudzīšanās par vispārējo pakalpojumu sniedzējiem ir ierobežota laika ziņā. Par izraudzīto(-ajiem) vispārējo pakalpojumu sniedzēju(-iem) dalībvalstis informē Komisiju.

2. Dalībvalstis var nolemt izraudzīties vienu vai vairākus uzņēmumus, kas kā vispārējo pakalpojumu sniedzēji darbojas visā valsts teritorijā vai tās daļā un nodrošina dažādus vispārējo pakalpojumu elementus. To darot, tās saskaņā ar Kopienas tiesībām nosaka šo uzņēmumu pienākumus un tiesības un šos pienākumus un tiesības publisko. Dalībvalstis jo īpaši veic pasākumus, lai nodrošinātu to, ka vispārējos pakalpojumus uzņēmumiem uztic, piemērojot nosacījumus, kuru pamatā ir objektivitātes, nediskriminācijas, proporcionalitātes un vismazāko tirgus darbības traucējumu princips, un lai nodrošinātu, ka uzņēmumu izraudzīšanās par vispārējo pakalpojumu sniedzējiem ir ierobežota laika ziņā. ***Dalībvalstis nodrošina, ka neviena vispārēja pakalpojuma saistību daļa vai elements netiek uzticēti vairāk nekā vienam uzņēmumam.*** Par izraudzīto(-ajiem) vispārējo pakalpojumu sniedzēju(-iem) dalībvalstis informē Komisiju.

Pamatojums

Jānodrošina, lai dalībvalstis visiem, kas saņēmuši licenci, neieceltu par vispārējo pakalpojumu sniedzējiem. Tiek precizēts, ka universālā pakalpojuma ikviena daļu un/vai ikviens elementu attiecīgi var uzticēt tikai vienam uzņēmumam pakalpojuma sniegšanai. Ierobežojums neiespaido vispārēja pakalpojuma nodrošināšanu un saglabā dalībvalstīm iespēju uzticēt vispārēju pakalpojumu sniegšanu vairākiem uzņēmumiem.

Grozījums Nr. 10

1. panta 8. punkts

7. panta 2. punkts (Direktīva 97/67/EK)

2. Dalībvalstis var nodrošināt vispārējos pakalpojumus, saskaņā ar spēkā esošajiem valsts iepirkuma noteikumiem izmantojot valsts iepirkuma procedūras.

Svītrots

Pamatojums

Gadījumā, ja (ieceltais) vispārējā pakalpojuma sniedzējs par šā pakalpojuma sniegšanu pieprasa finansiālu kompensāciju, obligātā kārtā jāievieš noteikums par konkursa procedūras

īstenošanu. Mērķis ir ar konkursa procedūras konkurences elementa starpniecību (vienalga vai finansiālā kompensācija no tiek no publiskiem līdzekļiem, vai no kāda fonda) ierobežot vajadzību pēc finansējuma, piešķirot to visefektīvākajam pakalpojuma sniedzējam. Finansiāla kompensācija būtu jāpiešķir tikai tādā gadījumā, ja neviens uzņēmums nepiekrīt sniegt vispārēju pakalpojumu, nesaņemot šāda veida kompensāciju.

Grozījums Nr. 11

1. panta 8. punkts

7. panta 3. punkta pirmais teikums (Direktīva 97/67/EK)

Gadījumos, kad dalībvalstis konstatē, ka šajā direktīvā paredzētās vispārējo pakalpojumu saistības attiecībā uz vispārējo pakalpojumu sniedzēju(-iem) ir saistītas ar tūrajām izmaksām un negodīgu finansiālo apgrūtinājumu, tās var rīkoties šādi:

Gadījumos, kad dalībvalstis konstatē, ka šajā direktīvā paredzētās vispārējo pakalpojumu saistības attiecībā uz vispārējo pakalpojumu sniedzēju(-iem) ir saistītas ar tūrajām izmaksām un negodīgu finansiālo apgrūtinājumu, **un nav neviena uzņēmuma, kas vēlētos sniegt vispārēju pakalpojumu, nesaņemot kompensāciju,** tās var rīkoties šādi:

Pamatojums

Gadījumā, ja (ieceltais) vispārējā pakalpojuma sniedzējs par šā pakalpojuma sniegšanu pieprasa finansiālu kompensāciju, obligātā kārtā jāievieš noteikums par konkursa procedūras īstenošanu. Mērķis ir ar konkursa procedūras konkurences elementa starpniecību (vienalga vai finansiālā kompensācija no tiek no publiskiem līdzekļiem, vai no kāda fonda) ierobežot vajadzību pēc finansējuma, piešķirot to visefektīvākajam pakalpojuma sniedzējam. Finansiāla kompensācija būtu jāpiešķir tikai tādā gadījumā, ja neviens uzņēmums nepiekrīt sniegt vispārēju pakalpojumu, nesaņemot šāda veida kompensāciju.

Grozījums Nr. 12

1. panta 8. punkts

7. panta 3. punkta noslēdzošais teikums (jauns) (Direktīva 97/67/EK)

Dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmumi, kas ir tiesīgi saņemt kompensāciju, tiek izraudzīti, izmantojot valsts iepirkuma procedūru, un ka vispārēja pakalpojuma sniegšanas līgumu piešķir solītājam, kas spēj sniegt šos pakalpojumus par vismazāko cenu.

Pamatojums

Gadījumā, ja (ieceltais) vispārējā pakalpojuma sniedzējs par šā pakalpojuma sniegšanu

pieprasa finansiālu kompensāciju, obligātā kārtā jāievieš noteikums par konkursa procedūras īstenošanu. Mērķis ir ar konkursa procedūras konkurences elementa starpniecību (vienalga vai finansiālā kompensācija no tiek no publiskiem līdzekļiem, vai no kāda fonda) ierobežot vajadzību pēc finansējuma, piešķirot to visefektīvākajam pakalpojuma sniedzējam. Finansiāla kompensācija būtu jāpiešķir tikai tādā gadījumā, ja neviens uzņēmums nepiekrīt sniegt vispārēju pakalpojumu, nesaņemot šāda veida kompensāciju.

Grozījums Nr. 13

1. panta 8. punkts

7. panta 4. punkts (Direktīva 97/67/EK)

4. Ja tīrās izmaksas sadala saskaņā ar 3. punkta b) apakšpunktu, dalībvalstis var veidot kompensāciju fondus, kuru līdzekļus veido pakalpojumu sniedzēju un/vai lietotāju maksājumi un kurus šim nolūkam pārvalda no labumguvēja vai labumguvējiem neatkarīgas iestādes. Dalībvalstis var noteikt, ka par atļauju piešķiršanu saskaņā ar 9. panta 2. punktu pakalpojumu sniedzējiem ir jāiegulda finanšu līdzekļi minētajos fondos **vai jāpilda universālo pakalpojumu nodrošināšanas saistības**. Tā drīkst finansēt tikai 3. pantā noteiktos pakalpojumus.

4. Ja tīrās izmaksas sadala saskaņā ar 3. punkta b) apakšpunktu, dalībvalstis var veidot kompensāciju fondus, kuru līdzekļus veido pakalpojumu sniedzēju un/vai lietotāju maksājumi un kurus šim nolūkam pārvalda no labumguvēja vai labumguvējiem neatkarīgas iestādes. Dalībvalstis var noteikt, ka par atļauju piešķiršanu saskaņā ar 9. panta 2. punktu pakalpojumu sniedzējiem ir jāiegulda finanšu līdzekļi minētajos fondos. Tā drīkst finansēt tikai 3. pantā noteiktos pakalpojumus.

Pamatojums

Salīdz. referenta iesniegtos grozījumu priekšlikumus attiecībā uz 9. panta 2. punktu.

Grozījums Nr. 14

1. panta 10. punkts

9. panta 2. punkta 2. daļa (Direktīva 97/67/EK)

Piešķirot atļaujas, var:

Visos gadījumos, kad dalībvalstis saskaņā ar 4. panta 2. punktu vienu vai vairākus uzņēmumus izraugās par vispārēja pakalpojuma sniedzējiem; piešķirot šiem uzņēmumiem atļaujas, var

Pamatojums

Ar šo grozījumu tiek ierobežota iespēja uzticēt uzņēmumiem vispārēju pakalpojumu un citu pakalpojumu sniegšanu tikai ieceltajiem vispārējā pakalpojuma sniedzējiem. Turpretī

konkurentiem var atprasīt atpakaļ vienīgi finansiālo ieguldījumu. Turklāt konkurentiem tiek dota (izvēles) iespēja, finansiāla ieguldījuma veikšanas vietā pašiem sniegt vispārējo pakalpojumu (skat. citus referenta iesniegtos grozījumu priekšlikumus par 9. panta 2. punktu.

Grozījums Nr. 15

1. panta 10. punkts

9. panta 2. punkta 2.a daļa (jauna) (Direktīva 97/67/EK)

Atļauju citam pakalpojuma sniedzējiem nevis izraudzītajam vispārēja pakalpojuma sniedzējam var piešķirt, ja nepieciešams, nosakot saistības izdarīt finansiālu ieguldījumu izmaksu sadalīšanas mehānismā, kas minēts 7. pantā.

Dalībvalstis šiem uzņēmumiem atļauj izvēlēties starp saistībām izdarīt ieguldījumu izmaksu sadalīšanas mehānismā vai pildīt no vispārēja pakalpojuma sniegšanas izrietošās saistības.

Pamatojums

Ar šo grozījumu tiek ierobežota iespēja uzticēt uzņēmumiem vispārēju pakalpojumu un citu pakalpojumu sniegšanu tikai ieceltajiem vispārējā pakalpojuma sniedzējiem. Turpretī konkurentiem var atprasīt atpakaļ vienīgi finansiālo ieguldījumu. Turklāt konkurentiem tiek dota (izvēles) iespēja, finansiāla ieguldījuma veikšanas vietā pašiem sniegt vispārējo pakalpojumu (skat. citus referenta iesniegtos grozījumu priekšlikumus par 9. panta 2. punktu.

Grozījums Nr. 16

1. panta 10. punkts

9. panta 2. punkta 3. daļas 2. ievilkums (Direktīva 97/67/EK)

***– paredzēt pakalpojumu sniedzējiem svītrots
vispārējo pakalpojumu saistības un
vienlaicīgi prasīt ieguldīt finanšu
līdzekļus izmaksu sadales mehānismos, ja
kvalitātes, pieejamības un izpildes
prasības ir vienas un tās pašas,***

Pamatojums

Ar šo grozījumu tiek ierobežota iespēja uzticēt uzņēmumiem vispārēju pakalpojumu un citu pakalpojumu sniegšanu tikai ieceltajiem vispārējā pakalpojuma sniedzējiem. Turpretī

konkurentiem var atprasīt atpakaļ vienīgi finansiālo ieguldījumu. Turklāt konkurentiem tiek dota (izvēles) iespēja, finansiāla ieguldījuma veikšanas vietā pašiem sniegt vispārējo pakalpojumu (skat. citus referenta iesniegtos grozījumu priekšlikumus par 9. panta 2. punktu.

Grozījums Nr. 17
1. panta 10. punkts
9. panta 3.a punkts (jauns) (Direktīva 97/67/EK)

3a. Šī direktīva neattiecas uz dalībvalstu pienākumu reglamentēt darba apstākļus pasta pakalpojumu nozarē.

Dalībvalstis īpaši var veikt pasākumus iepriekš atrunātajā korespondences sūtījumu jomā saskaņā ar Kopienas tiesību normām, lai saglabātu darba apstākļus šajā jomā.

Pamatojums

Taisnīga konkurence dalībvalstīs var darboties tikai tad, ja tiek garantēts obligāts sociālās drošības standarts visiem šajā nozarē nodarbinātajiem.

Grozījums Nr. 18
1. panta 13. punkts
11.a pants (Direktīva 97/67/EK)

Lietotāju interešu aizsardzības un/vai efektīvas konkurences sekmēšanas vārdā un ņemot vērā vietējos *nosacījums*, dalībvalstis pēc vajadzības nodrošina pārredzamus un nediskriminējošus piekļuves nosacījumus šādiem pasta infrastruktūras vai pakalpojumu elementiem: pasta indeksu sistēmai, adrešu datubāzei, pasta iestāžu pastkastēm, savākšanas un piegāžu pastkastēm, informācijai par adreses maiņu, pāradresēšanas pakalpojumiem, atpakaļnosūtīšanas pakalpojumiem.”

Lietotāju interešu aizsardzības un/vai efektīvas konkurences sekmēšanas vārdā un ņemot vērā vietējos *nosacījums*, dalībvalstis pēc vajadzības nodrošina pārredzamus un nediskriminējošus piekļuves nosacījumus šādiem pasta infrastruktūras vai pakalpojumu elementiem: pasta indeksu sistēmai, adrešu datubāzei, pasta iestāžu pastkastēm, savākšanas un piegāžu pastkastēm, ***izplatīšanas pakalpojumiem***, informācijai par adreses maiņu, pāradresēšanas pakalpojumiem, atpakaļnosūtīšanas pakalpojumiem.”

Pamatojums

Piekļuve lielajai un sazarotajai pasta infrastruktūrai var būt nozīmīgs kritērijs, izvēloties

pasta pakalpojumu sniedzēju, jo īpaši attiecībā uz klientiem, kas ir juridiskas personas. Lai nodrošinātu efektīvu tirgus atvēršanu, piekļuve izplatīšanas sistēmai jāiekļauj 11.a panta uzskaitījumā.

Grozījums Nr. 19
1. panta 14. punkts
12. panta 1. ievilkums (Direktīva 97/67/EK)

- cenām jābūt pieņemamām un tādām, lai visi lietotāji varētu piekļūt sniegtajiem pakalpojumiem. Dalībvalstis var saglabāt vai ieviest bezmaksas pasta pakalpojumus pilnīgi vai daļēji neredzīgām personām,

– cenām jābūt pieņemamām un tādām, lai visi lietotāji varētu piekļūt sniegtajiem pakalpojumiem. **Valsts regulējošās iestādes precīzi nosaka korespondences pieejamību.** Dalībvalstis var saglabāt vai ieviest bezmaksas pasta pakalpojumus pilnīgi vai daļēji neredzīgām personām,

Pamatojums

saistībā ar patērētāju aizsardzību ir svarīgi, ka pasta direktīvā tiek saglabāta prasība par pieejamām cenām Tomēr ir nepieciešams precīzāk izskaidrot "pieejamu" cenu jēdzienu. To nav nepieciešams veikt Kopienas līmenī, bet gan var izdarīt valsts līmenī, pilnvarojot tam reglamentējošās iestādes.

Grozījums Nr. 20
1. panta 14. punkts
12. panta 2. ievilkums (Direktīva 97/67/EK)

- cenām jābūt saskaņotām ar izmaksām un jāsekmē efektivitāte; **ja to prasa sabiedrības intereses, dalībvalstis var lemt,** ka vienas vienības tarifa sūtījumiem **un citiem sūtījumiem visā attiecīgās valsts teritorijā un/vai uz citu dalībvalstu teritoriju** ir jāpiemēro vienots tarifs,

- cenām jābūt saskaņotām ar izmaksām un jāsekmē efektivitāte; **valsts regulējošās iestādes to kompetencē esošajā teritorijā var noteikt,** ka vienas vienības tarifa sūtījumiem ir jāpiemēro vienots tarifs.

Pamatojums

Jēdziens "sabiedriskās intereses" noteikumā neko neprecīzē, un tādēļ no tā šeit vajadzētu izvairīties.

Grozījums Nr. 21
1. panta 15. punkts
14. panta 3. punkta b) apakšpunkta iii a) daļa (jauna) (Direktīva 97/67/EK)

(iii) kopējās izmaksas, kas ir nepieciešamas, lai sniegtu gan vispārējus, gan citus pakalpojumus pilnībā nevar iegrāmatot kā vispārējus pakalpojumus; tie paši izmaksu virzītāji ir jāpiemēro gan attiecībā uz vispārējiem, gan citiem pakalpojumiem.

Pamatojums

Jānodrošina kopīgo izmaksu iegrāmatošana atbilstoši izdevumiem, lai, iegrāmatojot izdevumus pie vispārējiem pakalpojumiem, mākslīgi netiktu samazinātas to pakalpojumu izmaksas, kas nav vispārējie pakalpojumi.

Grozījums Nr. 22

1. panta 15. punkts

14. panta 8. punkts (Direktīva 97/67/EK)

8. Ja kāda dalībvalsts nav izveidojusi nevienu no 7. pantā minētajiem atļautajiem vispārējo pakalpojumu nodrošināšanas finansējuma mehānismiem un ja šīs valsts regulatīvā iestāde ir pārliecinājusies, ka neviens no attiecīgās dalībvalsts izraudzītajiem vispārējo pakalpojumu sniedzējiem nesaņem netiešu vai citādu valsts atbalstu un ka tirgū ir pilnībā efektīva konkurence, attiecīgā valsts regulatīvā iestāde var lemt par šā panta prasību nepiemērošanu. Valsts regulatīvā iestāde par šādiem lēmumiem iepriekš informē Komisiju.

8. Ja kāda dalībvalsts nav izveidojusi nevienu no 7. pantā minētajiem atļautajiem vispārējo pakalpojumu nodrošināšanas finansējuma mehānismiem un ja šīs valsts regulatīvā iestāde ir pārliecinājusies, ka neviens no attiecīgās dalībvalsts izraudzītajiem vispārējo pakalpojumu sniedzējiem nesaņem netiešu vai citādu valsts atbalstu un ka tirgū ir pilnībā efektīva konkurence, attiecīgā valsts regulatīvā iestāde var lemt par šā panta prasību nepiemērošanu. ***Tomēr šo pantu piemēro attiecībā uz tirgū pārstāvētiem uzņēmumiem, kas sniedz vispārēju pakalpojumu, tik ilgi, kamēr nav izraudzīti citi vispārēja pakalpojuma sniedzēji.*** Valsts regulatīvā iestāde par šādiem lēmumiem iepriekš informē Komisiju.

Pamatojums

14. pantam ir ļoti svarīga nozīme attiecībā uz izmaksu pierēķināšanu un tādējādi arī uz konkurences darbību. Arī ja nav iecelts kāds papildu vispārējā pakalpojuma sniedzējs, ir jāievēro 14. panta noteikumi, lai, pierēķinot izmaksas, nenotiktu šķēršļu izveidošana piekļuvei tirgum.

Grozījums Nr. 23
1. panta 20. punkts
22.a panta 1. punkta b) apakšpunkts (Direktīva 97/67/EK)

(b) skaidri noteiktiem statistikas mērķiem. svītrots

Pamatojums

Saskaņā ar a) punktu būtiskāko informāciju jau ievāc reglamentējošās iestādes. Lai panāktu vienkāršošanu un samazinātu birokrātiju, vajadzētu atteikties no b) punkta.

Grozījums Nr. 24
1. panta 21. punkts
23. pants (Direktīva 97/67/EK)

Katru **trešo** gadu un pirmoreiz vēlākais 2011. gada 31. decembrī Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu, iekļaujot atbilstīgu informāciju par nozares attīstību, jo īpaši tās ekonomiskajiem, sociālajiem, nodarbinātības modeļiem un tehniskajiem aspektiem, un par pakalpojumu kvalitāti. Pēc vajadzības ziņojumam pievieno priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei.

Katru **ceturto** gadu un pirmoreiz vēlākais 2011. gada 31. decembrī Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu, iekļaujot atbilstīgu informāciju par nozares attīstību, jo īpaši tās ekonomiskajiem, sociālajiem, nodarbinātības modeļiem un tehniskajiem aspektiem, un par pakalpojumu kvalitāti. Pēc vajadzības ziņojumam pievieno priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei.

Ne vēlāk kā līdz 2008. gada 31. decembrim Komisija izstrādā vadlīnijas par konkurences un valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasta pakalpojumu nozarē.

Pamatojums

Pilnībā pabeidzot pasta pakalpojumu tirgus izveidi, birokrātijas samazināšanas nolūkos ir pietiekami, ja ziņojums jāsniedz reizi četros gados.

Komisijas paziņojums par konkurences noteikumu piemērošanu pasta nozarē un par attiecīgu valsts pasākumu izvērtēšanu pasta nozarē (98/C/02) vairs neatbilst pašreizējai situācijai. Ieguldītājiem ir vajadzīga juridiskā noteiktība, tādēļ komisijai jāizstrādā jaunas vadlīnijas.

PASKAIDROJUMS

1. Situācijas raksturojums

2006. gada beigās Komisija iesniedza:

- 1) priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 97/67/EK attiecībā uz Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus pilnīgu izveidi (COM (2006) 594),
- 2) perspektīvas pētījumu par pasta iekšējā tirgus pilnīgas izveides 2009. gadā ietekmi uz vispārējiem pakalpojumiem (COM(2006) 596),
- 3) divus dokumentus ar ietekmes novērtējumu (SEC (2006) 1291 un 1292),
- 4) ziņojumu par Pasta direktīvas piemērošanu (COM (2006) 595).

Iesniedzot 1) un 2) dokumentu, Komisija izpilda Pasta direktīvas 7. panta 3. punktā noteiktās saistības.

2. Komisijas sagatavotie darbi un pētījumi

Komisijas priekšlikums izriet no virknes pētījumu. Kopš 1997. gada pasūtīti 14 lieli pētījumi, kurus laika posmā no 2004. līdz 2006. gadam vēl papildināja seši lielāki pētījumi. Vēl notika desmit atklāti semināri, kā arī Eiroparomtra patērētāju apmierinātības pētījums. Bez tam Komisija rīkojusi publiskas apspriedes un saņēmusi 2295 atbildes uz aptaujas anketas jautājumiem, kā arī 103 rakstiskus iesniegumus.

2.1 Perspektīvas pētījums

Perspektīvas pētījums pamatojās galvenokārt uz 2006. gada *Price Waterhouse Coopers (PWC)* pētījuma rezultātiem par pilnīgas tirgus atvēršanas iedarbību uz vispārējiem pakalpojumiem. Ar pētījumiem var iepazīties internetā http://ec.europa.eu/internal_market/post/studies_de.htm.

No pētījuma izriet, ka pēc pilnīgas tirgus atvēršanas nenotiks būtiskas izmaiņas attiecībā uz pasta pakalpojumu pieejamību. Vienīgi attiecībā uz nomaļiem novadiem tiek norādīts uz to, ka būs nepieciešami papildu pasākumi, ja tirgus dalībnieki neattīstīs pietiekamu piedāvājumu.

Attiecībā uz pakalpojumu kvalitāti sagaida, ka tiks ievēroti standarti mazāk pievilcīgos tirgus segmentos, tomēr paredzot, ka varētu būt nepieciešama regulatorā kontrole.

Vispārējus pakalpojumus paredzēts pielāgot klientu pieprasījumam un maksātspējai. Attiecībā uz pieejamo cenu kritēriju Komisija uzskata par iespējamu ieviest cenu griestu mehānismu.

Attiecībā uz vispārējo pakalpojumu finansēšanu Komisija izsaka cerību, ka tirgus atvēršana pierādīs vispārējo pakalpojumu efektivitāti un tiks samazinātas izmaksas, bet vienlaicīgi arī

uzsver, ka vispārējo pakalpojumu nākotni nedrīkst noteikt tikai tirgus. Tiek minēta ārkārtas finansējuma un regulatoro pasākumu iespējamā vajadzība.

Attiecībā uz nodarbinātību tirgus atvēršanas procesā rēķinās ar pasta tirgus ekspansiju un līdz ar to ar ilgtspējīgas nodarbinātības saglabāšanu, sniedzot vispārējos pakalpojumus, kā arī jaunu darbavietu rašanos pie jaunajiem operatoriem.

PWC pētījumā secina, ka tirgus atvēršana 2009. gadā neapdraudēs vispārējo pakalpojumu pieejamību kādā no dalībvalstīm, tas ir viedoklis, kurš ir pausts arī citos pētījumos. Atsevišķos gadījumos ir vajadzīgi atbalsta pasākumi, turpretī datuma pārceļšana netiek uzskatīta par nepieciešamu un lietderīgu.

Pētījumā pauž bažas, ka, ja tirgus atvēršanu novilcinātu, tas būtu viltus signāls tirgum – trūkstoša regulatorā noteiktība varētu samazināt investīcijas, kas nepieciešamas, lai izturētu jaunus tirgus pārbaudījumus.

Pētījumā secināts, ka piemērotus atbalsta pasākumus, kas garantētu vispārējos pakalpojumus, vislabāk būtu īstenot dalībvalstu līmenī.

2.2 Ietekmes novērtējums

Ietekmes novērtējumā (SEC (2000) 1291 un 1292) pirmām kārtām aplūko četrus „augsta līmeņa” variantus:

- A variants – bez likumdošanas priekšlikuma. Ir svarīgi saprast, ka Pasta direktīvas 27. pantā ir norādīts direktīvas beigu termiņš. Saskaņā ar to 2008. gada 31. decembrī Pasta direktīva zaudē spēku. Tātad, ja līdz šim brīdim nebūs stājies spēkā kāds jauns priekšlikums, pasta sektorā piemēros EK līguma noteikumus (īpaši 86. panta noteikumus par konkurenci, ieskaitot 86. panta 3. punktā noteiktos Komisijas lēmumus un/vai direktīvas);
- B variants – principā jauna un visaptveroša Pasta direktīva;
- C variants – pašreizējās Pasta direktīvas termiņa pagarināšana ilgāk par 2009. gadu, tātad tiktu svītrots tikai 27. pantā minētais direktīvas beigu termiņš;
- D variants – pašreizējās Pasta direktīvas pielāgošana – saglabā pašreizējo struktūru un uz tās pamata veido jaunus noteikumus. Pēc šādas stratēģijas vadās arī šīs direktīvas priekšlikums.

No A un B varianta pētījuma beigās atsakās, savukārt C un D turpina analizēt. Komisija ir izstrādājusi desmit konkrētus (detalizētus) politikas variantus, kuros eksperimentāli tiek variēti dažādi parametri, tādi kā vispārējo pakalpojumu apjoms, vispārējo pakalpojumu standarti, piekļuve pamatelementiem, finansēšanas mehānismi, vienotie tarifi utt. Vietas trūkuma dēļ nav iespējams iedziļināties pētījumā, referents iesaka izlasīt pētījumu – protams, ietekmes novērtējuma rezultāti atspoguļosies direktīvas priekšlikumā.

3. Precīzāks Komisijas priekšlikuma skaidrojums

Komisijas priekšlikuma mērķis ir:

- pasta pakalpojumu iekšējā tirgus pilnīga izveidošana, t.i., īpašu tiesību likvidēšana pasta sektorā,
- augstas kvalitātes vispārējo pakalpojumu ilgtspējīga garantēšana par pieejamām cenām,
- pamatprincipu vienlaicīga harmonizēšana pasta pakalpojumu regulēšanai.

Par katru no šiem punktiem plašāk.

Termiņi. Komisija apstiprina pašreizējā Pasta direktīvā paredzēto pilnīgu tirgus atvēršanu 2009. gada 1. janvārī – sākot no šī datuma nevienam uzņēmumam vairs nebūs nekādas ekskluzīvas vai īpašas tiesības.

Atbalsta pasākumi

- Vispārējo pakalpojumu privileģēta nodrošinājuma garantēšanas nolūkā dalībvalstis vairs nedrīkstēs *ex-ante* izraudzīties vispārējo pakalpojumu sniedzēju(-s) (kā to paredz šobrīd spēkā esošās Pasta direktīvas redakcijas 4. pants). Dalībvalstīm pašām ir jānosaka vispārējo pakalpojumu pieejamības garantēšanas mehānismi, vienalga vai to īsteno viens vai vairāki uzņēmumi. Lai saņemtu vispārējo pakalpojumu pasūtījumus, jāizvirza noteikumi, kuru pamatā ir objektivitātes, pārredzamības, nediskriminācijas, proporcionalitātes un vismazāko tirgus darbības traucējumu princips.
- Vispārējo pakalpojumu tarifu saskaņošana ar izmaksām. Tikai skaidri definētos izņēmuma gadījumos drīkst novirzīties no principa, ka pasta pakalpojumu cenām jābūt saskaņotām ar izmaksām. Komisija ierosina, ka dalībvalstis attiecina vienotos tarifus tikai uz tādiem sūtījumiem, kam piemēro vienas vienības tarifus, tātad uz tiem, kurus visbiežāk izmanto patērētāji un mazie uzņēmumi (12. panta otrais ievilkums).
- Vispārējo pakalpojumu finansējums
Jaunais 7. pants uzskaita dalībvalstu iespējas, kā finansēt vispārējo pakalpojumu sniegšanu, beidzoties noteikumam par ekskluzīvajām tiesībām. Šajā iespēju uzskaitījumā ir:
 - valsts kompensācijas,
 - valsts iepirkuma procedūras,
 - kompensāciju fondu izveides iespēja.

Citi priekšlikuma elementi.

- Dalībvalstis var turpināt piešķirt atļaujas un licences (9. pants), tomēr priekšlikumā vairāk tiek konkretizēti piemērojamie un nepieļaujamie piešķiršanas nosacījumi.
- Piekļuve pasta pamata infrastruktūrai un pakalpojumiem. Tiek piedāvāts jauns 11.a pants, kas noteiktos gadījumos dalībvalstīm piešķir tiesības nodrošināt pārredzamus un nediskriminējošus piekļuves nosacījumus noteiktiem pasta infrastruktūras elementiem (pasta indeksu sistēmai, pasta iestāžu pastkastēm, savākšanas un piegāžu pastkastēm utt.).

- Labāka patērētāju aizsardzība (19. pants). Šeit cita starpā tiek paplašināta sūdzību procedūru principu minimuma piemērošanas joma - tā vairs neaptver tikai vispārējo pakalpojumu sniedzēju.
- Valsts regulatīvās iestādes. Īpaši laikā, kad notiks pāreja uz konkurences apstākļiem, regulatīvajām iestādēm būs izšķirīga loma. 22. pants pieprasa nošķirt regulatīvo funkciju no iespējamām operatoru īpašumtiesībām un prasa lielāku regulatīvo funkciju sadalījuma pārredzamību.

4. Referenta novērtējums un ieteikumi

Līdzās jautājumam par rezervēto pakalpojumu jomas beigu datuma 2009. gadā apstiprināšanu runa principā ir par šādām tēmām:

- Vispārējo pakalpojumu apjoms – tālāka attīstība, kļūstot par patērētāju aizsardzības instrumentu.
- Finansēšanas mehānismi - vai pēc rezervēto pakalpojumu beigām vispārējo pakalpojumu finansēšanai būs nepieciešami alternatīvi mehānismi?
- Piekļuve noteiktiem pasta infrastruktūras elementiem – vai šeit būs nepieciešami īpaši noteikumi?

Referentam bija neskaitāmas detalizētas sarunas ar pasta sektora pārstāvjiem, un viņš guvis visaptverošu priekšstatu par viņu uzskatiem. Ņemot vērā pieejamo visaptverošo pētījumu klāstu, referents uzskata, ka tagad Parlamentam ir pilnīgi pietiekams materiāls lēmumu pieņemšanai un ka var iztikt bez tālākas atklātās izskatīšanas procedūras utt.

Referents ir pārliecināts, ka ar šo priekšlikumu Komisija pamatā izvēlējusies pareizo ceļu, un atbalsta tā vispārējo ievirzi.

2009. gada termiņam nevajadzētu radīt pārsteigumu pasta operatoriem; tas ir atrodams jau pašreizējā Pasta direktīvas redakcijā un līdz ar to ir pamatā apzināts Eiropas likumdevēja lēmums. Bija dots pietiekami ilgs sagatavošanās laiks, un, pēc referenta domām, tagad ir svarīgi dot skaidru un drošu signālu tirgus atvēršanai. Ilgāka vilcināšanās radītu neskaidrības, padarītu pasta operatorus nedrošus un, visbeidzot, sodītu tās valstis un tos uzņēmumus, kas jau ir spēruši attiecīgus soļus. Referents atgādina arī par pozitīvo bilanci, ko Parlaments ir secinājis attiecībā uz līdzšinējo tirgus attīstību un saskaņošanu 2006. gada februāra iniciatīvas ziņojumā (P6_TA (2006)0040).

Referents tomēr iesniedz virkni grozījumu priekšlikumu atsevišķiem punktiem, kuriem nepieciešami papildinājumi vai skaidrojumi. Šo priekšlikumu būtiski punkti ir:

a) Vispārējo pakalpojumu apjomam jāatrod līdzsvarots risinājums. Maziem privātiem klientiem arī turpmāk būs vajadzīga aizsardzība, resp., garantijas 3. panta izpratnē, lai uz saprātīgiem noteikumiem varētu sūtīt un saņemt nelielu vēstuļu daudzumu, savukārt uz lielākiem biznesa klientiem attiecas pavisam citi noteikumi: lielie sūtījumi tiek noskaidroti ar aptauju konkursa kārtā; pakalpojumu sniedzēji reaģē elastīgi un veido jaunus piedāvājumus.

Referents ierosina ņemt vērā šos apstākļus un pārveidot vispārējos pakalpojumus par patērētāju aizsardzības instrumentu, proti, attiecināt tos tikai uz nelieliem sūtījumiem. Lielajiem biznesa klientiem, resp., lielajiem sūtītājiem, nav vajadzīga atbilstīga aizsardzība, tādēļ var iztikt bez nevajadzīgas iejaukšanās šajā pakalpojumu klāstā (salīdz. grozījumi 14. apsvērumā un 3. panta 1. punktā);

b) Ziņotājs apzinās pasta pakalpojumu cenu pieejamības nozīmi. Ir pareizi, ka šis punkts tiek saglabāts arī grozītajā direktīvā. Tomēr ar divu grozījumu palīdzību 12. pantā tiek skaidroti jēdzieni un uzsvērtas regulatīvo iestāžu iespējas šajā sakarībā;

c) Vēl viens svarīgs jautājumu komplekss attiecas uz pasta sektora darba ņēmēju tiesībām. Referents tādēļ ierosina veidot jaunu 9. panta 3. a punktu, kas noskaidrotu dalībvalstu iespējas nodarbinātības nosacījumu regulēšanā;

d) Izmaksu aprēķināšanas, resp., uzskaites jautājumam (14. panta jaunā redakcija) ir būtiska nozīme, jo neprecīza izmaksu aprēķināšana tirgū viegli var izraisīt sarežģījumus. Referents iesniedz grozījumu, kuram vajadzētu precizēt kopējo izmaksu attiecinājumu (izmaksu, ko nevar tieši attiecināt uz vienu noteiktu pakalpojumu vai produktu). Ar vēl viena grozījuma palīdzību tiek garantēts 14. panta piemērojums arī tad, ja vēl nav nosaukts neviens cits vispārējo pakalpojumu piedāvātājs, jo pat viena piedāvātāja gadījumā neatbilstīgs izcenojuma piedāvājums varētu izpausties kā ierobežota piekļuve tirgum;

e) Arī nākamais jautājumu komplekss par šķērssubsidēšanu ir saistīts ar izmaksu aprēķināšanu. Referents arī šeit iesniedz divus apsvērumu grozījumus. Pirmkārt, ir skaidrs, ka šķērssubsidiju pārraudzība ir Komisijas kompetencē, līdz ar to tiek svītrots 25. apsvēruma. Savukārt 26. apsvēruma grozījuma mērķis ir skaidrs, izcelsmei atbilstīgs kopējo izmaksu attiecinājums, lai izvairītos no šķērssubsidēšanas;

f) Skaidri spēles noteikumi attiecībā uz konkurences tiesībām un valsts subsidijām ir vēl viens svarīgs elements, lai pasta tirgus varētu funkcionēt. Šeit referents piedāvā divus grozījumus (26. a apsvēruma un 23. pants), kas norāda uz Komisijas interpretācijas elementiem šajos jautājumos;

g) Visbeidzot, lai likvidētu administratīvus, resp., birokrātiskus šķēršļus, tiek iesniegti grozījumi par statistikas datu apkopošanu (22. a panta 1. b punkts) un par Komisijas ziņojumu grafikiem (23. pants);

h) Pārējie grozījumi attiecas uz sadales tīkla pieejamību (11. a pants) un savietojamību (22. apsvēruma).

Attiecībā uz finansēšanas jautājumiem referents uzskata, ka Komisijas dotais iespēju uzskaitījums (7. pants) dalībvalstīm atspoguļo lietišķus risinājumus. Sarunu laikā referentam dažkārt tika minēti vēl citi, papildu risinājumi, tomēr pārliecinošas alternatīvas koncepcijas netika izteiktas. Tāpēc šajā punktā netiek doti grozījumi.

Nobeigumā referents vēlreiz norāda uz augšminēto direktīvas beigu termiņu 2008. gada 31. decembrī. Šis datums Parlamentam un Padomei liek izšķiroši rīkoties, ja mēs negribam

riskēt un redzēt, kā 2009. gada sākumā direktīva zaudē spēku un mēs atkal atgriezāties pie primārajām tiesībām, tādējādi zaudējot savu likumdošanas kompetenci.